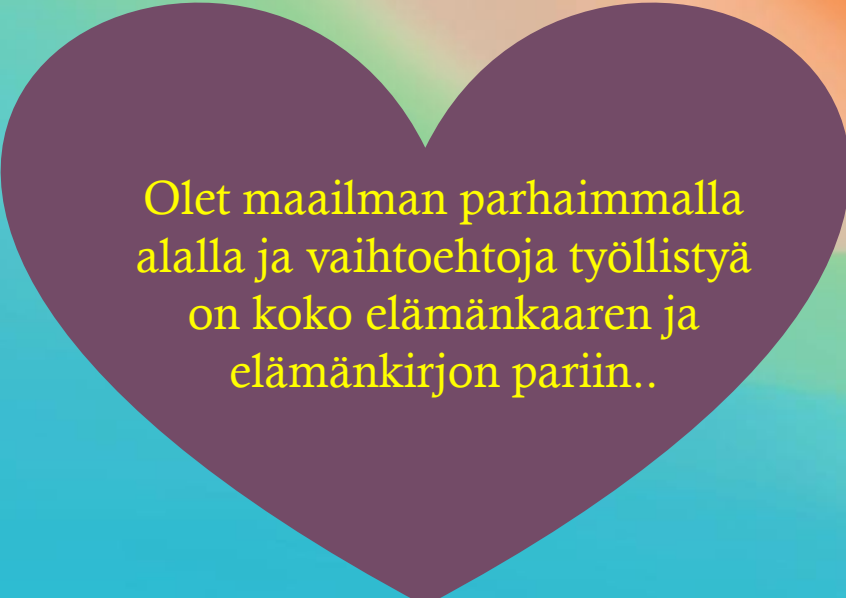

TUTOROPETTAJAN PUHEENVUORO

**Elinikäinen matka omaan opettajuuteen ja
asiantuntijuuteen – mitä polkuja valita?**

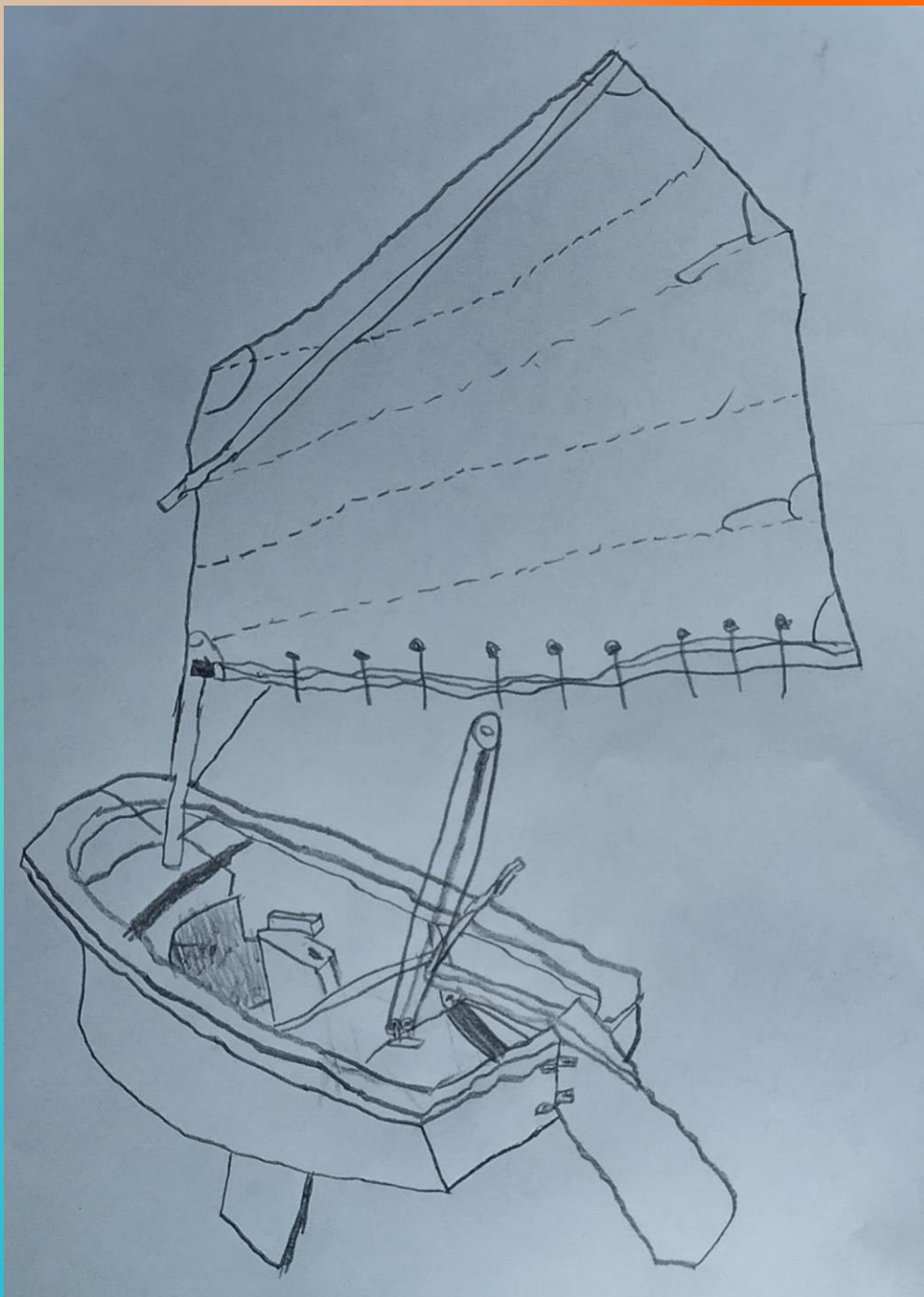
Erkkojen valinnaisinfossa 3.3.2026

Olet maailman parhaimmalla
alalla ja vaihtoehtoja työllistyä
on koko elämänkaaren ja
elämäkirjon pariin..

Hanna Lampi

- Varhaiskasvatuksen opettaja, Jyväskylän yliopisto 2001
- Luokanopettaja, Helsingin yliopisto 2006
- Erityisopettaja, Helsingin yliopisto 2008
- Työskennellyt esiopetuksesta yläkouluun, käänteentekevin muutos inkluusiomalliseen yhteisopettajuuteen siirtyminen 2009, jolloin jätti ammattinimikkseestään erityis-etuliitteen pois
- Kasvatustieteen tohtori KT (väitellyt 2017 erimaalaisten lasten tulevaisuusmielikuvista)
- Ohjaava opettaja Oppimis- ja ohjauskeskus Valterissa 2018-2022
- Yliopistonlehtori elokuusta 2022 →
- **sivuaineita: draamapedagogiikka, psykologia, monikulttuurinen opetus, esi- ja alkuopetus, viittomakieli jne...**

”Liikkuvaa laivaa on helpompi ohjata.”

Haluan vastata huoleenne siitä, osaatteko tehdä oikeita ratkaisuita, tuomalla esille eri näkökulmia oman ajatteluni sekä muilta kollegoiltani keräämien kokemusten ja terveisten myötä.

Kenelle tai minkä vuoksi teet valinnan? Inspiroidutko haastaamaan itseäsi oppimaan eniten? Ajatteletko tulevaisuuden työelämän tarpeita ja vaatimuksia? Omaa laajempaa sivistymistäsi? Työllistymistä helpottaaksesi? Saadaksesi opintopisteet helpoiten/ nopeiten? Verkostoituaksesi uusiin ihmisiin? Mikä juuri nyt tuntuu innostavimmalta? Mitä äiti toivoo? Mistä saa eniten palkkaa? Mistä saa arvostusta? Millä voit saada eniten hyvää aikaan maailmassa?

TIEDÄN, ETTÄ TEITÄ HUOLESTUTTAA, ETTÄ REKRYTOINNEISSA SUOSITAAN MONIALAISIA OPETTAJAN OPINNOT SUORITTANEITA...

Tausta tälle on jo OAJ:n oikeusasiamiehelle taannoin tekemään kantelusta v. 2021:

<https://www.oikeusasiamies.fi/r/fi/ratkaisut/-/eoar/3927/2021>. (Kohta 3.3.2 Kuka on kelpoinen antamaan erityisopetusta)

Ota kuitenkin huomioon:

- Kaikissa kunnissa ei sama tilanne...
- Tilanteet kunnissa muuttuvat nopeillakin aikatauluilla: jos nyt paikataan vajetta ELO:issa, niin tilanne saattaa olla parin vuoden päästä jo toinen...
- Oppimisen tuen uudistus hakee vasta uomiaan... pääpainohan pitäisi vahvasti olla ryhmäkohtaisten tukitoimien toteuttamisessa....
- Erityisopettajilla on usein juuri se osaaminen, jota niin moninaisia tukimuotoja tarvitsevien kuin lahjakkaidenkin oppijoiden tukeminen inklusiivisessa koulussa edellyttää. Heillä on lisäksi pedagogista sensitiivisyyttä.

Itse ajattelen, että **erityisopettajilla on nyt ja tulevaisuudessa hyvät työmarkkinat. Oppimisen tuen tulisi painottua ryhmäkohtaiseen tukeen. Ja erkan työ kohdentua 80/20.** Eli vain pieni osa oppilaskohtaiseen tukeen. Noin karkeasti ajateltuna ja lain perusteluiden pohjalta. Henkilöstön kelpoisuusasetus haastaa opetuksenjärjestäjiä. Meilläkin on Hesassa erkkojen kelpoisuusprosentti lähes 100%, mutta meiltä puuttuu sellaisia erkkoja jotka ovat asetuksen mukaan kelpoisia antamaan oppilaskohtaista tukea pienryhmässä. Tämä erityisesti haaste isoissa peruskouluissa ja yläkouluissa. Jotta voimme toteuttaa lain edellyttämiä tukitoimia kaikissa kouluissa, tarvitsemme lisää erkkoja joilla myös lo kelpoisuus.. siksi tämän kevään vakinaiset rekryt avattu näin. **Tilanne tulee toimenpiteidemme myötä muuttumaan tulevaisuudessa.** Helsinki kouluttaa strategiakaudella 40 luokanopettajaa erloiksi ja meillä on jo myös hankintapäätös monialaisista opinnoista eloille.

- Helsingin kaupungin KasKon erityispedagogiikan asiantuntija

Itselläni aineenopetusta ja erilliset erityisopettajaopinnot. Olen ollut laaja-alaisena erityisopettajana tavallisissa kouluissa sekä sairaalakoulussa. Lisäksi ohjaavana opettajana Valterissa sekä erityiskoulun (sairaalakoulu) rehtorina ja apulaisrehtorina.

Kyllä erityisopettajia tarvitaan edelleen, vaikka tarvetta on myös niille, joilla on myös luokanopettajan pätevyys. Meilläkin 100 oppilasta kohden on aina yksi erityisopettaja. Yhteensä 7 tällä hetkellä. Lisäksi tarvittaisiin erityisluokanopettajia varmaan 15-16, mutta päteviä on haastava saada.

-

-rehtori Järvenpäästä

*Jos kiinnostaa erilaiset urat erkkataustalla niin.. olen vammaispuolen alue-esihenkilönä Irlannissa Suomen erkan tutkinnolla. Luin sivuaineena pitkän hallinnonjohtamisen. Minun alla on tällä hetkellä 6 toimipistettä, kohta 8 ja henkilökuntaa varmaan noin 60. En ole siis koulussa toissa vaan meillä on asumispalveluita ja päiväpalveluita aikuisille, lapsille ja nuorille. Toki Olen ollut irlannissa melkein 10 vuotta kohta, sitä ennen olin Tansaniassa vammaishankkeiden koordinaattorina. Erilaisia uria on siis paljonkin tarjolla Jos uskaltaa lähteä kokeilemaan ja osaa englantia/kohdemaan kieltä. **Helsingin yliopiston erkan tutkinto on palvellut erinomaisesti..***

Ei kannata valita sivuaineita, jotka eivät oikeasti kiinnosta. Opiskelin aluksi uppiniskaisesti matematiikan aineenopettajaksi ilman fysiikan ja kemian pätevyyttä, koska en halunnut opettaa niitä – enkä halua vieläkään.

Harjoitteluvuonna pääsin kuitenkin erityisopetukseen ja tajusin heti, että se on minun juttuni. Tampereen yliopistossa en saanut erityisopettajan opintoja kätevästi sivuaineena, joten suoritin ne erillisinä opintoina.

Matematiikan taustasta on ollut yläkoulussa paljon hyötyä, koska lähes kaikki erityisopettajat opettavat myös matematiikkaa ja sen arviointipätevyys tuo vapautta ja varmuutta työhön.

Kannustan ottamaan sivuaineeksi erityisluokanopettajan opinnot (**POM-opinnot**), koska niihin on valmistumisen jälkeen vaikeampi päästä. Pääsykokeet ovat haastavia, joten niitä kannattaa testata jo opiskeluaikana. **Opinnot ovat käytännönläheisiä ja monipuolisia, ja niissä huomioidaan hyvin opiskelijoiden lähtötaso.** Monialaisista opinnoista on erityisopettajalle valtavasti hyötyä, vaikka ei haluaisi työskennellä alakoulussa tai opettaa omaa luokkaa. **Ne lisäävät ymmärrystä eri oppiaineista, opetussuunnitelmista ja arvioinnista** sekä helpottavat työpaikan vaihtamista, sillä erityisluokanopettajista on pulaa. **Lisäkouluttautuminen on edelleen mahdollista myös työuran aikana, vaikka rahoitus on muuttunut haastavammaksi. Opiskelu voi olla myös mielekäs harrastus, ja yksittäisten oppiaineiden osaamista voi syventää myöhemmin avoimen yliopiston kautta.**

Siksi suosittelen lämpimästi POM-opintoja sivuaineeksi.

- Erityisopettaja inklusiomallisessa yläkoulussa, Helsinki

Luokanopettajatausta voi olla hyvä asia, mutta jos oikeasti haluaa yläkoulun puolelle voi alakoulutaustasta olla alkuun vähän haittaakin. Jos kuvittelet että oppilaat kunnioittavat sinua, siksi että olet opettaja, saatat pettyä pahasti. Yläkoulussa pitää usein ansaita kunnioitusta olemalla reilu, ymmärtäväinen ja oppilaan hyvää ajava, selkeästi ja joskus aika pitkäänkin, ennen kuin luottamus syntyy.

Toki pelolla voi myös kasvattaa, mutta tämä taitaa kuulua historiaan, onneksi.

Oma tasapainon löytäminen, niin että opetus tuntuu hyvältä ja "omalta" auttaa löytämään varmuutta. Varmuus antaa turvaa itselle ja oppilaille.

Sittenkin tulee uusia, ennalta-aavistamattomia haasteita. Jännittävä matka on tämä opettajuus. 😊

Erityisopettaja inklusiomallisessa peruskoulussa, Helsinki

”Luottoa siihen, että oma paikka ja polku löytyy kun lähtee tunnustellen liikkeelle. Eli ei tarvitse suunnitella mitään urapolkua etukäteen ja joku ura siitä voi silti syntyä. Ja aina voi hypätä vähän liian isoihin saappaisiin, jos sellaiset kohdalle sattuu.”

- Helsinkiläinen rehtori

Dekaani Markku Jahnukainen:

”Kannattaa tarttua avautuviin tilaisuuksiin”

Pidä rohkeasti ovet auki eri paikkoihin– toiminta-alueittainen opetus on yksi erittäin hyvä ja merkityksellinen vaihtoehto.

Sen kelpoisuusehdot eivät ole muuttuneet: <https://okm.fi/oppimisen-tuesta-kysyttya>

VIELÄ VINKKI YHDESTÄ VALINNAISKURSSISTA:

EDUM088 Monitoimijainen tuki ja yhteistyö palvelujärjestelmissä

<https://studies.helsinki.fi/kurssit/toteutus/hy-opt-cur-2526-7fce3abc-c7a3-4d25-aacc-c311d0216833/EDUM088>

- **Vahva suositus erityisesti toukokuussa lähiopetuksena toteutettavalle intensiivikurssille**
ma 4.5. klo 10.15-13.45, pe 8.5. klo 10.15-13.45, ma 11.5. klo 10.15-13.45 ja ke 13.5. klo 10.15-13.45,

Kurssi sopii erkkalaisille kuin nenä päähän –kurssi sopii kaikille kasvatustieteilijöille valinnaiseksi. Kurssi on sote-alan ja sosiaalityön opiskelijoille pakollinen ja palaute on ollut tosi loistava kaikilta. **Mukana siis kasvatustieteellijöiden lisäksi tulevia sosiaalityöntekijöitä, lääkäreitä jne.**

VERKOSTOITUMINEN JO OPISKELUAIKANA ON HUIKEA MAHDOLLISUUS!

Tänäkin vuonna luvasa mielenkiintoisia vieraita, paneelikeskusteluja, case-työskentelyä ryhmissä ja elämyksellisiä taideperustaisia työtapoja luultavasti mm. Forum-teatteria

Ja loppukevennys halukkaille: <https://www.instagram.com/p/DVHBYekllAQ/>